

Advies nr 35/2014 van 30 april 2014

Betreft: Adviesaanvraag aangaande het ontwerp van Koninklijk besluit betreffende de voorwaarden verbonden aan de mededeling van persoonsgegevens en informatie door de Belgische politiediensten aan de leden van Interpol en Interpol (CO-A-2014-031)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Joëlle Milquet, Minister van Binnenlandse Zaken en Gelijkheid van Kansen, ontvangen op 10/04/2014;

Gelet op het verslag van de heer Frank Schuermans;

Brengt op 30 april 2014 het volgend advies uit:

I. ONDERWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Bij brief van 8 april 2014 heeft de Minister van Binnenlandse Zaken (hierna 'de aanvrager') de Commissie om een dringend advies verzocht aangaande het ontwerp van Koninklijk besluit betreffende de voorwaarden verbonden aan de mededeling van persoonsgegevens en informatie door de Belgische politiediensten aan de leden van Interpol en Interpol (hierna 'het ontwerp KB').
2. De Commissie brengt hierna dan ook bij hoogdringendheid advies uit over het ontwerp KB, rekening houdend met de informatie waarover zij beschikt.

II. HET WETTELIJK KADER

3. Overeenkomstig artikel 36 van de wet van 18 maart 2014 *betreffende het politionele informatiebeheer en tot wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en het Wetboek van strafvordering* werd in de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt een nieuw artikel 44/11/13 ingevoegd.

4. Dit nieuwe artikel 44/11/13 luidt als volgt : "*§ 1. De persoonsgegevens en informatie kunnen meegedeeld worden aan de buitenlandse politiediensten, aan de internationale organisaties voor gerechtelijke en politionele samenwerking en aan de internationale rechtshandhavingdiensten onder de voorwaarden bepaald in een internationale rechtsregel die België verbindt of bedoeld in de artikelen 21 en 22 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Wat de politiediensten van de lidstaten van de Europese Unie en Interpol betreft, kunnen de persoonsgegevens en informatie tevens meegedeeld worden onder de door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de in Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bepaalde voorwaarden.*

§ 2. De herhaalde of volumineuze mededeling van persoonsgegevens of informatie aan een in § 1 bedoelde dienst of organisatie is enkel mogelijk onder de voorwaarden die bepaald worden in een internationale rechtsregel die België verbindt of, wat de diensten en organisaties van de Europese Unie of van een van zijn lidstaten en wat Interpol betreft, onder de door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de in Ministerraad, bepaalde voorwaarden.

§ 3. Wanneer een overeenkomstig § 1 meegedeeld gegeven niet meer correct blijkt, stellen de politiediensten de bestemming op de hoogte en stellen zij alles in het werk om de rechtzetting te bewerkstelligen.

§ 4. Een rechtstreekse toegang tot alle of een gedeelte van de gegevens en informatie van de A.N.G. of een rechtstreekse bevraging van alle of een gedeelte van deze gegevens en informatie

wordt enkel toegekend aan een in § 1 bedoelde dienst of organisatie onder de voorwaarden bepaald door een internationale rechtsregel die België verbindt.

§ 5. Dit artikel is van toepassing onverminderd de regels die van toepassing zijn op de gerechtelijke samenwerking in strafzaken."

5. Het ontwerp KB geeft dan ook uitvoering aan voormeld artikel 44/11/13, §1 en §2 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, door te voorzien in de voorwaarden verbonden aan de mededeling van persoonsgegevens en informatie door de Belgische politiediensten aan de leden van Interpol en Interpol.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. Context van de aanvraag

6. Overeenkomstig het verslag aan de Koning is het doel van het ontwerp KB om de voorwaarden verbonden aan de mededeling van operationele politionele persoonsgegevens en informatie aan Interpol, haar Secretariaat-Generaal, haar leden en haar informatiesysteem, te preciseren. Interpol wordt gebruikt als communicatiekanaal tussen de lidstaten, meer bepaald via de unieke contactpunten aangeduid door de lidstaten, namelijk de Nationale Centrale Bureaus (voor België het nationaal invalspunt), maar ook als beheerder van een informatiesysteem ten behoeve van de lidstaten.

7. Het informatiesysteem van Interpol bevat verschillende gegevensbanken, waaronder de 'nominal data' die gegevens bevat over internationale misdadigers, vermiste of overleden personen, en de 'stolen and lost travel documents'. De regels aangaande de werking van het Interpol informatiesysteem zijn opgenomen in het Interpol reglement over de gegevensverwerking, zoals goedgekeurd door de algemene vergadering van Interpol via resolutie AG-2011-RES-07¹. Deze regels zijn op 1 juli 2012 in werking getreden.

8. Het verslag aan de Koning bepaalt verder dat de toelichtingen betreffende de mededeling van gegevens die zijn opgenomen in het ontwerp KB niet zijn bedoeld om de regels en principes die reeds gelden in het kader van de politionele en gerechtelijke samenwerking, of die voortvloeien uit het Europese aanhoudingsbevel, te vervangen, maar wel om deze aan te vullen of te versterken waar nodig. Als algemene opmerking moet nog gesteld dat de Nederlandse tekst voor verbetering vatbaar is. Zo bijvoorbeeld:

- het tweemaal gebruiken van het woordje "kunnen" in het ontworpen artikel 1.1.b), 1^e al.;

¹ Zie de website van Interpol : <http://www.interpol.int/About-INTERPOL/Legal-materials/Data-protection>

- het vervangen van de woorden "in het kader van" door de woorden "met een" in de 2^e al. van hetzelfde artikel
- het aangewezen is te spreken, doorheen het dispositief en het Verslag aan de Koning, van de woorden "bestuurlijke politie" in de plaats van "administratieve politie" en dit conform de Wet op het Politieambt;
- het Franse "corps" lijkt te moeten worden vertaald door "lichaam" en niet "lijk" zoals vermeld in art. 2.2.c).

B. Artikelsgewijze bespreking

Hiernavolgend worden enkel de voor de toepassing van de WVP relevante artikelen van het ontwerp KB geanalyseerd.

9. *Artikel 1* voorziet in een aantal definities, waaronder deze van 'persoonsgegevens en informatie' : hieronder wordt verstaan 'de persoonsgegevens en informatie bedoeld in artikel 44/1, met inbegrip van deze ingevoegd in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 van de wet op het politieambt'. Overeenkomstig artikel 44/1, §1 van de wet op het politieambt kunnen de politiediensten in het kader van de uitoefening van hun opdrachten informatie en persoonsgegevens verwerken voor zover deze laatste toereikend, terzake dienend en niet overmatig van aard zijn in het licht van de doeleinden van bestuurlijke en van gerechtelijke politie waarvoor ze verkregen worden en waarvoor ze later verwerkt worden. Dit maakt een toepassing uit van artikel 4, §1, 3° WVP, overeenkomstig hetwelk persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig dienen te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt. De gegevensbanken waarvan sprake in artikel 44/2 van de wet op het politieambt zijn de algemene nationale gegevensbank, de basisgegevensbanken en de bijzondere gegevensbanken.

10. In *artikel 2* wordt bepaald dat persoonsgegevens en informatie enkel mogen worden meegedeeld voor een welbepaald en expliciet doeleinde, en dit onverminderd de regels met betrekking tot de politionele en gerechtelijke samenwerking. Er wordt vervolgens een onderscheid gemaakt naargelang de uitvoering van opdrachten van gerechtelijke politie dan wel het uitvoeren van opdrachten van bestuurlijke politie.

11. De Belgische politiediensten delen overeenkomstig *artikel 3* de persoonsgegevens en informatie mee via het nationaal invalspunt voorzien in artikel 3 van het Koninklijk besluit van 14 november 2006 betreffende de organisatie en de bevoegdheden van de federale politie. Voormeld ontwerp artikel 3 laat geen uitzonderingen toe op dit principe ("delen"). Hierdoor kan worden verzekerd dat de mededeling gebeurt via de globale, beveiligde I-24/7 dienst van Interpol die het secretariaat-generaal van Interpol verbindt met de 190 nationale centrale bureaus. Het is dan ook tegenstrijdig

dat in het verslag aan de Koning wordt gesteld dat de communicatie *in principe* gebeurt via het nationaal invalspunt, maar dat het in buitengewone omstandigheden mogelijk is dat de communicatie rechtstreeks gebeurt tussen Belgische en buitenlandse politiediensten. Voor zover de steller van het ontwerp deze uitzonderingssituatie gehandhaafd wenst te zien (zie echter randnummer 12) wordt dit best ook zo verwoord in het dispositief van artikel 3. Het zou wel niet de bedoeling zijn dat elke politiedienst zelf kan bepalen wat hij onafhankelijk wil doen. Dit zou door de verantwoordelijke ministers in dwingende richtlijnen worden gepreciseerd. Ook dit aspect lijkt dan beter in het dispositief van het besluit te komen.

12. Dit belet echter niet dat de Commissie meent dat het voor de beveiliging van de gegevens, in casu (gevoelige) gerechtelijke- persoonsgegevens, noodzakelijk is om ingeval van een mededeling van persoonsgegevens en informatie zoals voorzien in artikel 3, steeds gebruik te maken van het nationaal invalspunt. Vanuit operationeel standpunt ziet de commissie niet meteen een probleem vermits het nationaal invalspunt een 7 op 7/24 op 24 u dienst is. Daarbij komt overigens dat de aanvrager in andere artikelen van het ontwerp KB er zelf van uitgaat dat zulk een mededeling enkel en alleen door het nationaal invalspunt gebeurt. In artikel 6 bijvoorbeeld wordt bepaald dat, indien de mededeling handelt over persoonsgegevens inzake getuigen en slachtoffers van een strafbaar feit, *het nationaal invalspunt* erover waakt dat de verstuurd gegevens op geen enkele manier verward kunnen worden met deze over de voor deze feiten betrokken beklaagde, beschuldigde of veroordeelde personen.

13. Louter volledigheidshalve moet opgemerkt worden dat de verwijzing naar artikel 3 van het Koninklijk besluit van 14 november 2006 houdende organisatie van de bevoegdheden van de federale politie per 1 oktober 2014 achterhaald lijkt te zullen zijn, gezien de reorganisatie van de centrale diensten van de federale politie zoals voorzien in onder meer art. 13 van de Wet van 26 maart 2014 houdende optimalisatiemaatregelen voor de politiediensten. Voormeld KB van 14 november 2006 dient immers te worden aangepast aan de Wet van 26 maart 2014.

14. In *artikel 4* wordt vervolgens bepaald dat de mededeling voorzien in artikel 2 plaatsvindt via beveiligde communicatiemiddelen overeenkomstig de dan geldende standaarden en met verzekering van de traceerbaarheid ervan. Teneinde er zeker van te zijn dat er wordt gewerkt met een beveiligd communicatiemiddel, dient er steeds gebruik te worden gemaakt van het nationaal invalspunt, waardoor de mededeling gebeurt via de globale, beveiligde I-24/7 dienst van Interpol (cfr. supra, randnummers 11-12). De traceerbaarheid van de mededeling dient volgens artikel 4 ook verzekerd te zijn. Deze traceerbaarheid (via loggings) is essentieel om de controle achteraf mogelijk te maken. De Commissie meent dat er een minimum bewaartermijn moet worden voorzien in het ontwerp KB voor deze loggings, en beveelt hiervoor een termijn van 10 jaar aan.

15. *Artikel 5* bepaalt dat elke mededeling van persoonsgegevens en informatie voorafgaandelijk wordt onderworpen aan een evaluatie. Deze evaluatie is erop gericht om diegene die het verzoek heeft ontvangen te helpen de context van de informatie te beoordelen en om die te gebruiken binnen het kader van deze finaliteit. Zij heeft onder meer betrekking op het belang van de mededeling voor de internationale politionele samenwerking ten opzichte van de doeleinden bedoeld in artikel 2 van het ontwerp KB, het feit dat de gegevens juist, terzake dienend, niet overmatig en bijgewerkt zijn ten opzichte van de doeleinden bedoeld in artikel 2, en de gebruiksvoorwaarden en de vertrouwelijkheidsgraad. De Commissie gaat er van uit dat dergelijke evaluatie schriftelijk gebeurt, en er derhalve een spoor van terug te vinden zal zijn in het desbetreffende dossier. Zo niet dient dit te worden voorzien in het ontwerp KB.

16. Overeenkomstig *artikel 6* van het ontwerp KB waakt het nationaal invalspunt erover dat indien de mededeling handelt over persoonsgegevens inzake getuigen en slachtoffers van een strafbaar feit, de verstuurd gegevens op geen enkele manier verward kunnen worden met deze over de voor deze feiten (mogelijks betrokken) beklagde, beschuldigde of veroordeelde personen. Dit is een belangrijke bepaling voor de bescherming van de persoonsgegevens van getuigen en slachtoffers van een strafbaar feit, en dit dient gegarandeerd te worden door enkel en alleen het nationaal invalspunt, en kan niet worden overgelaten aan de politiediensten, cfr. supra randnummer 11 en 12.

17. Bij zulk een mededeling moet het nationaal invalspunt daarenboven preciseren dat de registratie ervan onderworpen is aan de voorwaarden dat de gegevens slechts geregistreerd mogen worden in de context van de feiten waarvoor ze slachtoffer of getuige zijn en niet gebruikt mogen worden in verband met andere feiten of voor doeleinden van criminele analyse, en dat ten aanzien van hen geen enkele dwangmaatregel mag genomen worden. Dit maakt eveneens een toepassing uit van artikel 4, §1, 3° WVP en artikel 4, §1, 5° WVP, welk bepaalt dat de gegevens niet langer dienen te worden bewaard dan voor de verwezenlijking van de doeleinden noodzakelijk is.

18. *Artikel 7* voorziet dat het verzoek tot het nemen van een maatregel op internationaal niveau enkel gebeurt indien er voorafgaandelijk een maatregel op nationaal niveau in de zin van artikel 44/7, 5° van de wet op het politieambt werd genomen. Zulk een verzoek tot het nemen van een maatregel met betrekking tot een persoon op internationaal niveau (bijvoorbeeld aanhouden, identificeren, ...) kan dus enkel en alleen omdat het op nationaal niveau gepast, pertinent en niet-disproportioneel is dat een maatregel wordt genomen, hetzij op basis van een beslissing van de bevoegde overheden van bestuurlijke of van gerechtelijke politie, hetzij op basis van het bestaan van antecedenten van bestuurlijke of van gerechtelijke politie.

19. Tenslotte voorziet *artikel 8* dat zulk een verzoek overeenkomstig artikel 7 een maximale geldigheidsduur moet bevatten en wordt bijgewerkt wanneer de politie kennis heeft van het feit dat

de maatregel niet meer uitgevoerd dient te worden of dat de bedoelde finaliteit verondersteld wordt te zijn bereikt. Het verslag aan de Koning stelt hieromtrent dat deze geldigheidsperiode in het algemeen vijf jaar is voor de personen, en hernieuwbaar mits gerechtelijke opvolging van het dossier en rekening houdend met de verjaring. Dit maakt eveneens een toepassing uit van voormeld artikel 4, §1, 5° WVP.

20. De Commissie meent wel dat in het dispositief van artikel 8 de in het Verslag aan de Koning geponeerde maximale geldigheidsduur moet worden voorzien voor een dergelijk verzoek, bijvoorbeeld vijf jaar, hernieuwbaar mits gerechtelijke opvolging van het dossier in kwestie. Zulk een verzoek moet tot slot onverwijld worden bijgewerkt wanneer de maatregel niet meer uitgevoerd dient te worden of dat de bedoelde finaliteit verondersteld wordt te zijn bereikt. Het is cruciaal dat de politie onmiddellijk over deze informatie kan beschikken, vanwege de overheden van bestuurlijke of gerechtelijke politie.

OM DIE REDENEN,

brengt de Commissie een **gunstig** advies uit over de huidige inhoud van het ontwerp KB op voorwaarde dat rekening wordt gehouden met de opmerkingen onder de punten 11-16 en 20 van het voorliggende advies.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere